

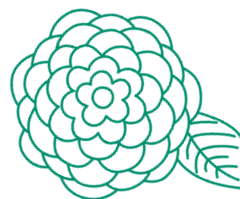
Silvia Dekker

BLOEMEN UIT DE TUIN

Zelf zaaien, planten & plukken

Silvia Dekker

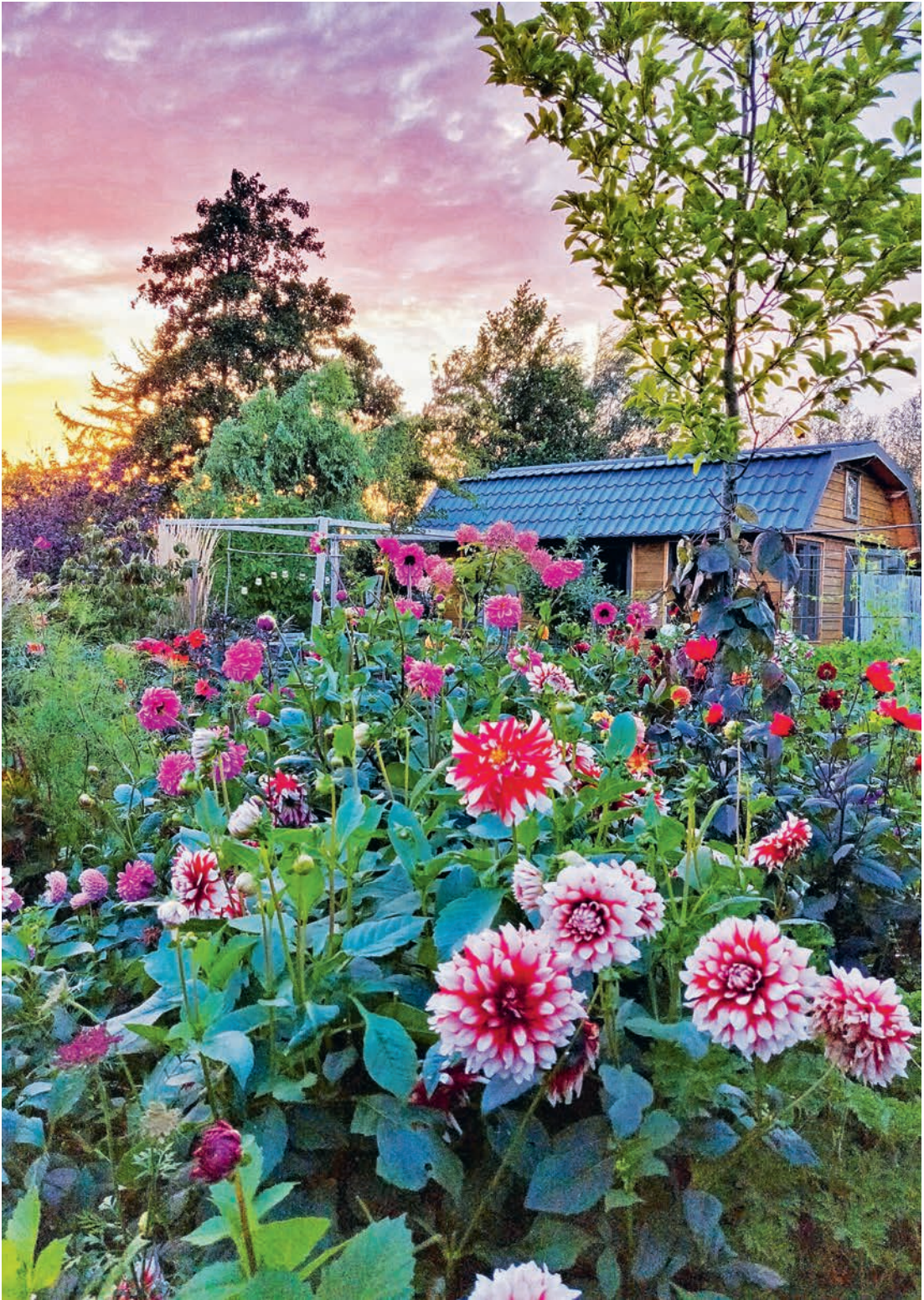

BLOEMEN UIT DE TUIN

Zelf zaaien, planten & plukken

KOSM•S

Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

ZAAIEN

Hoofdstuk 1 Bloemen zaaien

Direct zaaien in de volle grond	p. 9
Voorzaaien in huis	p. 16
Afharden en uitplanten	p. 23
Zaden oogsten	p. 26

Hoofdstuk 2 Verschillende soorten bloemen en planten

Eenjarigen	p. 29
Eetbare bloemen	p. 43
Tweejarigen	p. 44
Vaste planten als snijbloem	p. 48
Bloeiende struiken als snijbloem	p. 53
Planten die tegen droogte kunnen	p. 57
Voorjaarsbollen en tulpen	p. 58
Dahlia's en andere zomerbloeiers	p. 62

PLANTEN

Hoofdstuk 3 Een bloementuin beginnen

Een plan maken	p. 75
De tuin aanleggen	p. 76
Bloemen kweken in potten	p. 81

Hoofdstuk 4 Borders ontwerpen

Border in wilde bloemenstijl	p. 86
Border met witte bloemen	p. 88
Border in warme kleuren	p. 90

PLUKKEN

Hoofdstuk 5 Bloemen oogsten

Wanneer oogsten?	p. 98
Bloemen goed houden op de vaas	p. 101
Verschillende bloemen, verschillende methodes	p. 102

Hoofdstuk 6 Bloemen in de vaas

Het samenstellen van een boeket	p. 106
Droogbloemen	p. 111

Hoofdstuk 7 Tuintips

Natuurvriendelijk tuinieren	p. 115
Wat kun je doen tegen plaagdieren?	p. 116
Wat kun je doen tegen onkruid?	p. 116
Verschillende soorten onkruid	p. 119
Giftige planten	p. 122
Plantenmest maken	p. 125
Compost maken van tuin- en keukenafval	p. 125

Dit is een boek voor iedereen die meer bloemen in de tuin wil, maar niet weet hoe je dat moet doen. Zeven jaar geleden zijn mijn partner en ik onze volkstuin begonnen aan de rand van Leiden. Onze kleine achtertuin in het centrum van Leiden stond al helemaal vol met planten en we wilden er graag een stuk tuin bij om meer te kunnen doen met planten. Het leek ons ook een leuk idee voor onze twee kleine jongens, zodat ze meer buiten konden spelen. Uiteindelijk werd de tuin voor ons ook een soort speeltuin.

We begonnen op een stuk omgeploegd weiland van 700 m² waar jarenlang koeien hadden gelopen. Het voordeel daarvan was dat we de tuin helemaal konden inrichten zoals we zelf wilden. We zijn begonnen met het aanleggen van een klein stukje van de grote tuin en hebben daar steeds een stukje aan toegevoegd.

De eerste jaren kweekten we veel groente- en fruitsoorten en daarbij ook wat bloemen. We hebben bijzondere bomen zoals de amberboom, een papieresdoorn en 23 fruit- en notenbomen geplant. In de loop van de tijd kwamen er steeds meer dahlia's en eenjarige bloemsoorten bij. Op dit moment hebben we 125 soorten dahlias, en zaaien we ieder jaar 125 soorten bloemen.

Er zitten veel voordelen aan het zelf kweken van bloemen:

- Je kunt tientallen planten kweken uit een zakje zaden.
- Veel soorten eenjarigen bloeien lang en maken steeds nieuwe bloemen als je ervan blijft plukken. Je kunt, als je het goed opzet, het hele jaar bloemen plukken uit de tuin.
- Werken in de tuin houdt je fit, maakt je sterker en is ontspannend.
- Snijbloemen uit de winkel worden soms ingevlogen uit andere werelddelen waar een watertekort is en dat is niet nodig.
- Zelfgekweekte bloemen zijn vrij van bestrijdingsmiddelen.
- Je hebt altijd genoeg bloemen om weg te geven. Je kunt zelf zaden oogsten en ruilen of weggeven.
- Iedere tuin wordt mooier van meer bloemen. Je maakt er een stukje natuur bij waarmee je vogels, bijen, vlinders en andere insecten aan voedsel en een schuilplaats helpt.
- Het is mooi om te zien hoe je door zelf te zaaien en te planten na een paar maanden al je eigen bloemen kunt plukken.

We hebben het meeste geleerd door veel uit te proberen – en daarbij veel fouten te maken. In dit boek heb ik alles opgeschreven wat ik had willen weten over het zaaien, planten en plukken van bloemen toen we onze tuin begonnen. **Ik hoop dat je er veel aan hebt en dat je binnenkort van je eigen bloemenparadijs kunt genieten!**

Cosmea, zinnia, dahlia, duizendblad, fonteingras, tuinanjer, duifkruid, venkel, strobloem en leeuwenbek in kleine vaasjes

Hoofdstuk 1

BLOEMEN ZAAIEN

Zelf bloemen zaaien is niet moeilijk en leuk om te doen. Met een paar zakjes zaden kun je in een paar maanden tijd een kale vlakte omtoveren tot een mooie bloementuin. Zaai in het begin niet teveel soorten, een stuk of vijf misschien. Het zaaien is op zich niet veel werk, maar ieder zaadje wordt een plant die minimaal één keer verpot moet worden, water moet krijgen, afgehard moet worden en uitgeplant moet worden in potten of in de tuin. Als je meer ervaring krijgt, kun je er meer soorten bij zaaien.

Je weet nooit precies hoeveel planten je krijgt als je ze zelf zaait. Het kan zijn dat een bepaalde soort het niet goed doet dat jaar. Het kan handig zijn om wat extra planten te zaaien die je achter de hand houdt voor als er ergens een gat in de border valt.

Er zitten bijna altijd meer zaden in een verpakking dan je nodig hebt. De meeste zaden kun je het jaar erna ook nog zaaien, dus bewaar ook zaden voor als het zaaien de eerste keer niet lukt of voor het vol-

gende seizoen. Cosmea, Oost-Indische kers en goudsbloem zijn makkelijke soorten om mee te beginnen. Ze ontkiemen snel en doen het ook als de omstandigheden niet ideaal zijn.

Direct zaaien in de volle grond

Je kunt bloemen zaaien door ze in huis voor te zaaien of direct in de volle grond. Het voordeel van direct zaaien is dat je niet hoeft voor te zaaien in bakjes en niet hoeft te verplanten. De planten hoeven niet te worden afgehard; ze zijn al gewend aan lagere temperaturen, wind, felle zon en regen.

NADELEN DIRECT ZAAIEN

Het nadeel van direct zaaien van eenjarigen is dat je moet wachten totdat de grond voldoende is opgewarmd. Ook gebruik je meestal meer zaden dan bij zaaien in potten. Er komen vaak minder zaden op in de volle grond dan wanneer je in huis voorzaait. Als je de zaden te dicht op elkaar hebt gezaaid moet je ze uitdunnen. Als zaailingen te dicht op elkaar staan groeien ze veel langzamer en en blijven ze kleiner. Als het echt tegenzit weten de slakken de kleine plantjes te vinden en worden ze meteen opgegeten.

*Rudbeckia Cherry brandy,
Cosmea Rubenza, Zinnia
super cactus Senorita,
Valse venkel, duifkruid,
tuinanj, leeuwenbek en
wilde peen*

Hoofdstuk 2

VERSCHILLENDE SOORTEN BLOEMEN EN PLANTEN

Eenjarigen

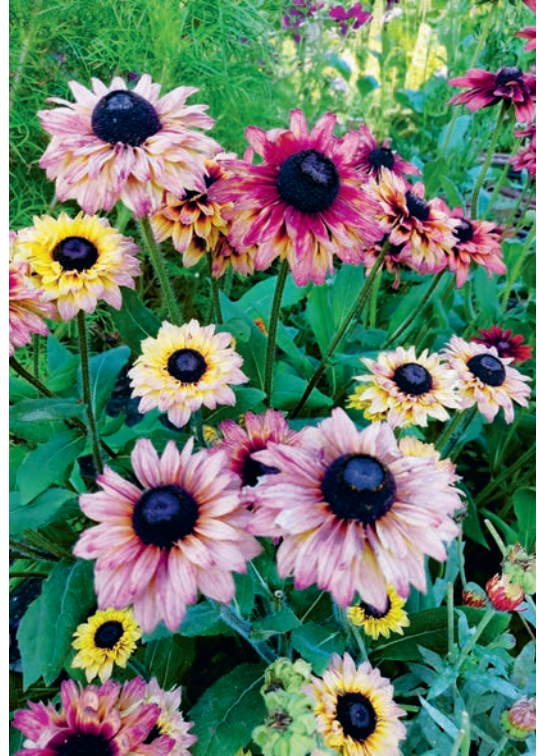
Eenjarigen zijn planten die hun levenscyclus binnen één jaar voltooien. Ze worden in het voorjaar gezaaid, bloeien in de zomer en sterven in de late herfst af, meestal door de eerste vorst. Veel eenjarigen komen uit oorspronkelijk uit warmere gebieden. Daar groeien ze vaak als tweejarige of zelfs als vaste plant.

WINTERHARDE EENJARIGEN (HARDY ANNUALS)

Je kunt deze al in het najaar zaaien omdat de zaden tegen vorst kunnen. De planten zelf kunnen ook lichte vorst verdragen, maar dan moeten ze wel in de volle grond staan waar ze een beetje beschermd zijn tegen kou. In een pot overleven ze de vorst vaak niet. Ze kunnen twee tot drie weken voor de laatste vorst (eind april) worden uitgeplant.

Voorbeelden van winterharde eenjarigen:

- ✿ **Duifkruid** (*Scabiosa atropurpurea*)
- ✿ **Goudsbloem** (*Calendula officinalis*)
- ✿ **Groot kaasjeskruid** (*Malva sylvestris*)
- ✿ **Juffertje-in-'t-groen** (*Nigella damascena*)
- ✿ **Korenbloem** (*Centaurea cyanus*)
- ✿ **Leeuwenbek** (*Antirrhinum majus*)
- ✿ **Rode melde** (*Atriplex hortensis*)
- ✿ **Slaapbol** (*Papaver somniferum*)
- ✿ **Slaapmutsje** (*Escholzia californica*)
- ✿ **Wasbloem** (*Cerintho major*)
- ✿ **Wilde peen** (*Daucus carota* 'Dara')
- ✿ **Witte dille** (*Ammi majus* of *Ammi visnaga*)

HALF-WINTERHARDE EENJARIGEN (HALF HARDY ANNUALS)

Kunnen enigszins tegen kou, maar niet tegen vorst. Kunnen direct in de grond gezaaid worden na de laatste vorst, meestal rond IJsheiligen. Ze kunnen tegen koude nachten als ze goed zijn afgehard, dus langzaam gewend zijn aan lagere temperaturen.

Voorbeelden van half-winterharde eenjarigen:

- ✿ Blauwe kantbloem (*Didiscus caerulea*)
- ✿ Chinese aster (*Callistephus chinensis*)
- ✿ Cosmea (*Cosmos*)
- ✿ Middaggoud (*Gazania*)
- ✿ Oost-Indische kers (*Tropaeolum majus*)
- ✿ Petunia (*Petunia surfinia*)
- ✿ Rudbeckia (*Rudbeckia hirta*)

**NIET-WINTERHARDE EENJARIGEN
(TENDER ANNUALS)**

Voorbeelden van planten die helemaal niet tegen vorst kunnen:

- ☼ **Amarant** (*Amaranthus*)
- ☼ **Begonia** (*Begonia*)
- ☼ **Dahlia** (*Dahlia*)
- ☼ **Kattensnor** (*Cleome*)
- ☼ **Siertabak** (*Nicotiana*)
- ☼ **Zinnia** (*Zinnia elegans*)
- ☼ **Zonnebloem** (*Helianthus*)

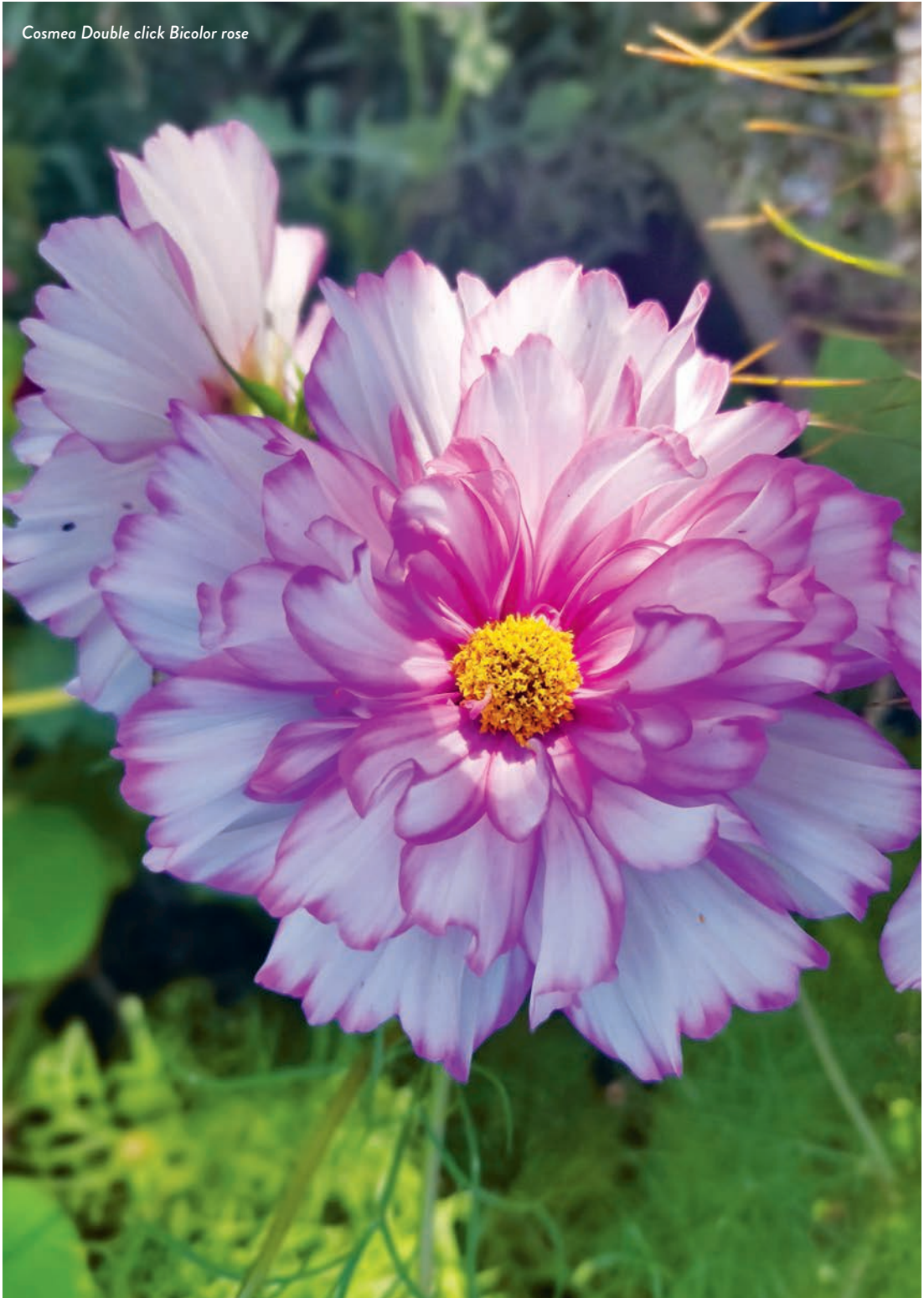
Zoals altijd bij tuinieren zijn dit richtlijnen. In de praktijk kunnen sommige planten meer kou aan dan je zou verwachten. Sommige planten die de winter buiten niet zouden overleven kunnen als kuipplant in een koele ruimte in huis of in een onverwarmde kas overwinteren, zoals salvia, citroenverbena, canna, chocolade cosmea, penstemon en zonnehoed.

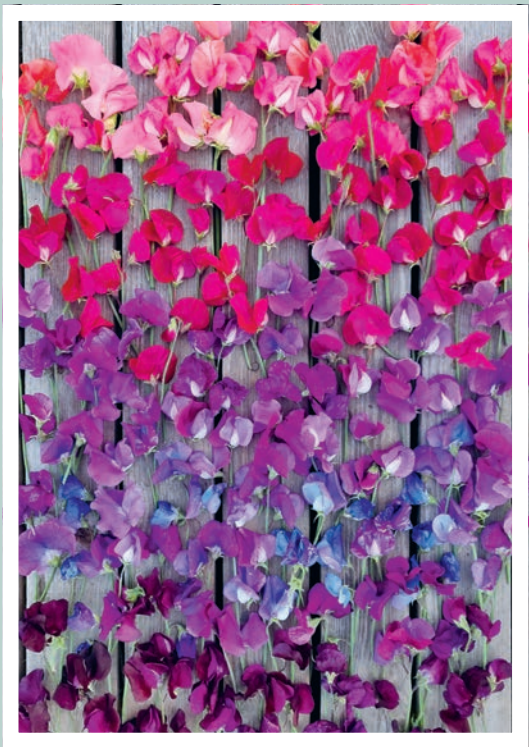
Mijn favoriete eenjarigen zijn cosmea, lathyrus, zinnia en klaproos. Je kunt ze zelf opkweken uit zaden en je hebt er lang plezier van.

p. 30 Linksonder *Suzanne-met-de-mooie-ogen* (*Thunbergia alata* Sunset shades). **Rechtsboven** *Rudbeckia hirta* Sahara
Linksonder *Zomerviolier* (*Matthiola incana* Appleblossom)

Boven *Venkel* (*Foeniculum vulgare* Giant bronze)
Onder *Een dubbelbloemige rudbeckia* Cherry brandy

Cosmea Double click Bicolor rose

Tover je tuin om tot een bloemenparadijs

Droom jij van een uitbundige bloementuin of kleurrijk balkon? Zo moeilijk is dat helemaal niet! In *Bloemen uit de tuin* laat Silvia Dekker zien hoe je stap voor stap je eigen bloemen kunt zaaien, planten en plukken. Van een border in themakleuren tot een prachtig opgebouwd boeket uit eigen tuin: Silvia vertelt je precies wat je daarvoor moet doen.

Dit handboek sluit perfect aan bij de laatste trends op tuingebied. Tegels eruit, bloemen erin! Want door je tuin of balkon om te toveren tot een bloemenparadijs, wordt het ook een walhalla voor vlinders, bijen en vogels. Kortom, een feest voor jou én de natuur!

Silvia Dekker is tuinarchitect. In haar tuin van ruim 700 m² nabij Leiden kweekt ze zelf een enorme variëteit aan bloemen- en plantensoorten. Deze bloeien van het vroege voorjaar tot het late najaar.

**KOS
MOS**

NUR 420
Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen

